

‘प्रश्नपत्र-प्रारूपम्’

कक्षा: आठवीं

विषय : संस्कृतम्

(Session : 2021-22)

1. एकस्य गद्यांशस्य हिन्दी भाषायाम् अनुवादः। 5×1=5
अत्र गद्यद्वयं भविष्यतः।
2. द्वयोः श्लोकयोः हिन्दी भाषायामनुवादः। 5×2=10
3. गद्यांश पठित्वा तदाधारेण संस्कृत भाषायाम् एवं प्रश्नानाम् उत्तराणि। 1×5=5
(पठित-अवबोधनम्)
उपरिलिखित-त्रयः प्रश्नाः SA-2 इति विषयात् स्वीकृता सन्ति।
(कोरोना कारणेन पञ्च पाठाः न्यूनाः कृताः सन्ति। अतः SA-2 इत्यत्र 7, 8, 9,
14, 15 इति पाठाः विषये सन्ति। इतः एव प्रश्नाः भविष्यन्ति।)
4. हिन्दी भाषायां कथायाः सारः। 5×1=5
(कथायाः सारः पाठ-1 तः पाठ-6 पर्यन्तं एव भविष्यति)
5. पाठ्यपुस्तकस्य अभ्यासात् प्रश्नानामुत्तराणि। 1×5=5
(सर्वे प्रश्नाः SA-2 विषयात् एवं आगमिष्यन्ति।)
6. प्रश्न निर्माणम्। 1×5=5
(सम्पूर्णं पुस्ताकात्)
7. रिक्त स्थान पूर्तिः 1×5=5
(SA-2 विषयात् एवं भविष्यन्ति)
8. श्लोकलेखनम् (अर्थसहितम्) 3+2=5
9. शब्दरूपाणि (बहुविकल्पात्मक-प्रश्नाः) 1×5=5
(पाठ्यक्रमे निर्धारिताः सामान्यशब्दाः एव)
10. धातुरूपाणि (बहुविकल्पात्मक प्रश्नाः) 1×5=5
(पाठ्यक्रमे निर्धारिताः सामान्य धातु-रूपाणि)

11. सन्धिम्/सन्धिच्छेदम्। (बहुविकल्पात्मक-प्रश्नाः) 1×5=5
(पाठ्यपुस्तकमधिकृत्य एव, पाठ-1 तः पाठ-15 पर्यन्तम्)
12. संख्यात्मकशब्दाः। (बहुविकल्पात्मक-प्रश्नाः) 1×5=5
(1 तः 100 पर्यन्तम्)
13. प्रकृति प्रत्ययविभागं संयोजनं वा। (बहुविकल्पात्मक-प्रश्नाः) 1×5=5
14. पद-परिचयम्। (बहुविकल्पात्मक-प्रश्नाः) 1×5=5
15. लकार परिवर्तनम्। (बहुविकल्पात्मक प्रश्नाः) 1×5=5
(लट्, लृट्, लोट्, लङ्, लकारेषु)
16. निर्देशानुसारम् प्रश्नानामुत्तराणि 2×6=12
अत्र प्रश्नस्य षड्भागाः भविष्यन्ति, तत्र विभिन्न-विषयबोधिकाः प्रश्नाः भविष्यन्ति।
एते सर्वे प्रश्नाः पाठ्यपुस्तकस्य अभ्यासात् एव भविष्यन्ति।
(पाठ-1 तः पाठ-15 पर्यन्तम्)
विविध-विषय-विवरणम्-
* वाक्येभ्यः अव्ययपदचयनम्
* विपरीतार्थक पदानि
* समानार्थक पदानि
* विशेषण-विशेष्य मेलनम्
* भिन्न प्रकृति चयनम्
* उपयुक्त अनुपयुक्त च कथनानां कृते आम, न इति लेखनम्।
* कर्तृपद चयनम्
* क्रियापद चयनम्
* उपसर्ग-धातु पृथक्करणम्
* श्लोकांशं योजनम्, श्लोकांशं पूर्तिः च।
17. तत्सम पदानि। ½×6=3
(पाठ्यपुस्तकस्य अभ्यासेषु)

18. संस्कृत भाषा सम्बन्धित-बहुविकल्पयुक्ताः पञ्च प्रश्नाः। 1×5=5
(संस्कृत भाषा सम्बन्धित-मूलभूत विषयाणां उपरि प्रश्नाः स्यात्)
- विशेषः (i) व्याकरण से सम्बन्धित सभी प्रश्न SA-I और SA-2 के सम्पूर्ण सलेबस से पूछे जा सकते हैं।
(ii) प्रश्न संख्या 1, 2, 3, 5, 7 केवल SA-2 के सलेबस से ही पूछे जायेंगे।

Subject – Sanskrit

Class – VIIIth

क्र०सं०	पाठ संख्या	हटाये गये अध्याय/पाठ का नाम	पृष्ठ सं०
पुस्तक का नाम : रूचिरा तृतीयो भागः			
1.	तृतीया पाठः	डिजीभारतम्	13-19
2.	दशमः पाठः	नीतिनवनीतम्	69-75
3.	एकादशः पाठः	सावित्री बाई फुले	76-84
4.	द्वादशः पाठः	कः रक्षति कः रक्षितः	85-93
5.	त्रयोदशः पाठः	क्षितौ राजते भारतस्वर्णभूमिः	94-101

इन पाँचों पाठों के अभ्यास में भी कटौती की गई है।

कोरोना महामारी के कारण विगत वर्ष की गई '30 प्रतिशत कटौती' इस वर्ष भी यथावत् रहेगी, परन्तु इस वर्ष रूचिरा पाठ्यपुस्तक में 6 पाठ परिवर्तित हैं, अतः कटौती किए गए पाठों को ऊपर दर्शाया गया है।